

DOI: <http://doi.org/10.32750/2025-0306>

УДК [008:004]:336.14

JEL Classification: Z11, O33, H41

Горин Володимир Петрович

доктор економічних наук, професор
професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Західноукраїнський національний університет
Тернопіль, Україна
ORCID ID: 0000-0002-6048-8330
e-mail: v.horin@ukr.net

Юзюк Ігор Владиславович

аспірант кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Західноукраїнський національний університет
Тернопіль, Україна
ORCID ID: 0009-0007-8897-5855
e-mail: i.yuziuk@wunu.edu.ua

ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ НА ФІНАНСУВАННЯ КУЛЬТУРИ

Анотація. У статті розкрито вплив цифрової трансформації на фінансування сфери культури в умовах глибоких соціально-економічних та інституційних змін. Автори обґрунтовують, що цифровізація культури виходить за межі впровадження технологічних інновацій і потребує переосмислення логіки фінансування культурних процесів, зокрема через трансформацію джерел, каналів та механізмів надходження й розподілу фінансових ресурсів. Виявлено, що посилення ролі цифрових платформ у продукуванні, дистрибуції та монетизації культурного продукту спричиняє виникнення нових предметних сфер фінансової взаємодії у галузі культури. Наголошено на перспективності інноваційних каналів фінансування культури, таких як електронні платежі, краудфандинг, NFT-технології, а також розглянуто кейс діяльності UFDA як приклад впровадження блокчейн-рішень у фінансування мистецьких ініціатив. У статті підкреслено, що в сучасних умовах відбувається зміна парадигми фінансування культури від централізованої до поліцентричної моделі, в якій активну роль у залученні фінансових ресурсів для культурних ініціатив відіграють громадськість, бізнес та міжнародні організації. Відзначено можливості щодо фінансування культури, які відкриваються завдяки цифровим сервісам: розширення доступу до фінансових ресурсів, диверсифікація каналів надходження коштів, підвищення фінансової автономії культурних інституцій. Водночас наголошено на ризиках цифрової нерівності, маргіналізації нішевих напрямів мистецтва, втрати контролю над культурним контентом з боку митців та локальних спільнот. Окрему увагу приділено викликам формалізації оцінювання культурної цінності проєктів і домінування логіки алгоритмів у цифровому просторі. Обґрунтовано, що цифрова трансформація змінює не лише фінансову інфраструктуру культури, а й вимоги до міждисциплінарних професійних компетенцій і цифрової грамотності ініціаторів та менеджерів культурних ініціатив. Запропоновано розглядати цифрові інструменти не як самодостатній чинник модернізації, а як засіб підтримки інклюзивності, культурної різноманітності та сталого функціонування інституцій культури для гармонійного входження культурної сфери в цифрову добу.

Ключові слова: цифрова трансформація; фінансування культури; краудфандинг; цифрові платформи; культурні ініціативи; монетизація культурного продукту; цифрова нерівність.

ВСТУП

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві цифрова трансформація має дедалі більший вплив на усі аспекти життєдіяльності суспільства, зокрема й галузь культури як важливу складову гуманітарного розвитку. Пов'язані із цифровізацією зміни виявляються не тільки у способах продукування, збереження й поширення культурного продукту, але й спричиняють трансформації у підходах до його фінансування, впливають на структуру фінансових потоків у сфері культури, а також інституційні механізми управління нею. У цьому контексті обґрунтування впливу цифрової трансформації на

підходи та інструментарій фінансування культури набуває особливої актуальності, адже відбувається зміна як внутрішніх механізмів здійснення культурної діяльності, так і зовнішніх умов її фінансового забезпечення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Культура є однією з фундаментально важливих складових суспільного життя, яка не тільки забезпечує формування національної ідентичності, збереження історичної пам'яті народу, культивує у нього згуртованість навколо спільних цінностей, але й має виражений економічний вимір. В економіці знань і творчості культурні та креативні індустрії є джерелом доданої вартості та інновацій, чинником розвитку туризму, ІТ-сектору, освітньої сфери та інших суміжних галузей, зміцнюючи конкурентоспроможність країни. Незважаючи на це, культура і, зокрема, фінансові аспекти її функціонування, не отримують належної уваги з боку вчених економічного профілю, наукові публікації з цієї проблематики мають епізодичний характер і переважно концентруються на загальних питаннях фінансування цієї галузі соціальної сфери. Серед наукових робіт останнього часу доцільно відзначити працю О. Копил, де авторка приділяє увагу оцінюванню можливостей імплементації досвіду європейських країн щодо фінансування культури у вітчизняну практику і обґрунтовує переваги моделі багатоканального фінансового забезпечення галузі [1]; публікацію В. Горина і С. Коваль, у якій автори обґрунтовують необхідність державної підтримки культури та ризики повної комерціалізації цієї галузі, а також формують вектори реформування вітчизняної моделі її фінансування у контексті розширення господарської самостійності закладів культури й залучення ресурсів бізнес-сектору для реалізації культурних проєктів [2]; наукову роботу М. Кічурчак, у якій авторка здійснює компаративний аналіз бюджетного фінансування культури на субнаціональному рівні в Україні та європейських державах і доходить висновку, що щодо покращення в Україні передусім пов'язане із підвищенням фіскальної спроможності місцевих бюджетів [3].

Крім цього, доцільно звернути увагу на низьку дотичність до фінансової сфери наукових праць щодо впливу цифровізації на функціонування сфери культури. Зокрема, В. Волинець аналізує проблемні моменти оцифрування культурного контенту та об'єктів культурної спадщини, що може стати підґрунтям для їхньої монетизації [4]; І. Антіпіна розглядає проблеми застосування цифрових інструментів (VR/AR, AI) для збереження музичної культурної спадщини та переваги цифровізації музичних творів у контексті їх популяризації та підвищення доступності [5]; Ю. Руохонен і П. Тіммерс аналізують вплив Програми «Цифрова Європа» на розвиток цифрових інновацій у різних сферах суспільного життя, зокрема й культурі, тенденції паралельного фінансування проєктів цифрового розвитку та залежність його обсягів від секторальної специфіки [6]. Помітно, що фінансова складова у цих дослідженнях має другорядне значення, а питання впливу цифрових трансформацій на зміни у підходах та інструментарії фінансування культури практично не представлені.

Мета статті полягає в обґрунтуванні напрямів впливу цифрової трансформації на фінансування галузі культури, переваги і результати застосування цифрових інновацій у галузі культури у контексті підвищення ефективності використання коштів, розширення доступу до фінансових ресурсів при продукуванні культурного продукту.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Цифрова трансформація не обмежується виключно впровадженням технологічних інновацій у процеси соціально-економічного розвитку, вона передбачає глибоку зміну логіки їхнього функціонування. У сфері культури ці зміни виявляються, з одного боку, через розширення цифрових форматів продукування, просування і забезпечення доступу до культурного продукту, з іншого — у зміцненні ролі цифрових платформ як нових

інституційних суб'єктів, що впливають на доступ культурних ініціатив до фінансування. Цифрова трансформація охоплює також фінансову інфраструктуру, яка обслуговує культурну сферу, зокрема інструменти електронних платежів, краудфандингові сервіси, блокчейн-рішення для захисту авторського права та дистрибуції доходів. Проникнення цифрових технологій у галузь культури формує нові можливості для її розвитку та становлення креативних індустрій, але водночас породжує ризики посилення нерівності у доступі до фінансових ресурсів, цифрової маргіналізації окремих груп культурних діячів та втрати контролю над культурним контентом на користь цифрових монополій.

Вплив цифрової трансформації на фінансування культури виявляється у кількох аспектах, зокрема в економічному, інституційному та інших вимірах. Він простежується у змінах структури джерел та каналів фінансування культурних ініціатив та культурних проєктів, перегляді взаємин між державою, бізнес-структурами та громадськістю щодо фінансових аспектів функціонування галузі культури, а також у породжених процесами проникнення цифрових технологій у культурну сферу викликах щодо справедливого розподілу ресурсів та збереження культурного різноманіття (табл. 1).

Таблиця 1

**Напрями та потенційні наслідки впливу
цифрової трансформації на фінансування галузі культури**

Напрямок впливу	Суть переваги	Очікуваний результат для галузі культури
Доступ до фінансування	Розширення джерел через краудфандинг, онлайн-гранти, цифрові платформи	Залучення недержавних коштів; зменшення залежності від фінансування з бюджету
Трансформація фінансової моделі	Перехід до змішаних моделей: підписки, мікроплатежі, пряма підтримка митців	Підвищення фінансової автономії культурних ініціатив; гнучкість фінансування
Прозорість і підзвітність	Електронні реєстри, відкриті бази, онлайн-звітування	Зменшення корупційних ризиків; підвищення довіри до розпорядників коштів
Охоплення нових аудиторій	Онлайн-дистрибуція культурного продукту, глобальна доступність	Збільшення доходів за рахунок ширшої аудиторії; міжнародна репрезентація культури
Оперативність залучення коштів	Миттєве фінансування через платформи; автоматизовані платежі	Швидка реакція на потреби культурного середовища
Цифрова інклюзія	Можливість участі людей з різних регіонів і соціальних груп у підтримці культури	Демократизація процесу фінансування; підвищення участі громади
Захист прав та авторських доходів	Блокчейн, NFT, цифрова ідентифікація творів	Більш справедливий розподіл прибутку; захист інтелектуальної власності
Інституційний розвиток	Доступ до цифрової аналітики, CRM, моніторингу результатів	Підвищення ефективності управління культурними проєктами
Скорочення адміністративних витрат	Автоматизація подачі заявок, звітів, прийняття рішень	Економія ресурсів; спрощення процедур фінансування
Глобалізація ринку культури	Інтеграція до міжнародних платформ, участь у транскордонних ініціативах	Можливість залучення донорів та інвесторів з-за кордону; культурна дипломатія

Джерело: побудовано за [7], [8]

Одним із ключових напрямів впливу цифрової трансформації на фінансування культури є децентралізація доступу культурних проєктів та ініціатив до фінансових ресурсів. Традиційна модель, у якій держава виступала основним або єдиним джерелом

фінансування культурної діяльності, в сучасних умовах поступово втрачає домінантне значення, що пояснюється як її низькою ефективністю, так і необхідністю концентрації фінансових ресурсів держави на забезпеченні оборони країни від зовнішньої агресії та подолання наслідків воєнних дій. Замість неї формується поліцентрична модель, в якій участь у фінансуванні культури беруть різні суб'єкти — органи публічної влади і державні інституції, міжнародні організації, підприємницькі структури, інститути громадянського суспільства, а також окремі фізичні особи, які здійснюють підтримку культури через цифрові платформи. Зокрема, нові можливості для акумулювання фінансових ресурсів на культурні проекти й ініціативи безпосередньо від зацікавленої у цьому культурному продукті аудиторії відкривають краудфандингові платформи. Поряд із залученням альтернативного джерела фінансових ресурсів для потреб культури, використання цих платформ стимулює більшу залученість суспільства до процесу творення й підтримки культури. За даними найбільшої краудфандингової платформи «Спільнокошт» за період з 2012 року завдяки механізму спільного фінансування було реалізовано 360 проєктів у сфері культури та суму майже 28,8 млн грн, фінансову участь у цьому взяли більше 46,5 тис. благодійників [9]. Водночас, використання краудфандингу як механізму залучення фінансових ресурсів для потреб культури породжує питання щодо сталості такого фінансування, його залежності від короткострокових трендів і популярності окремих культурних проєктів. У контексті реформування моделі фінансового забезпечення галузі культури краудфандинг доцільно розглядати як доповнюючий механізм акумулювання фінансових ресурсів, що не може замінити собою більш стійкі канали фінансування.

Проникнення цифрових технологій у галузь культури, зокрема зміна характеру продукування культурного продукту та розширення його цифрових форматів, спонукає також до перегляду бюджетної політики у цій сфері, зокрема оновлення критеріїв надання бюджетної підтримки культурних ініціатив, запровадження інноваційних форм стимулювання цифрового мистецтва, розроблення програм цифрової інклюзії. Водночас, цифрова транспарентність і можливості з автоматизації процесів обліку й оцінювання (електронний документообіг, онлайн-системи моніторингу витрат, відкриті бази даних про розподіл бюджетних видатків) формують підґрунтя для утвердження нових підходів до моніторингу ефективності використання коштів бюджету на фінансування культури не тільки з боку органів влади, але й громадськості. Це знижує ризики нецільового фінансування культурних ініціатив й марнотратства бюджетних ресурсів, зменшує корупційні ризики, підвищує підзвітність у сфері культурної політики. Проте, цифрова відкритість поряд із позитивними наслідками, містить певний ризик, а саме ймовірність формалізації процесів ухвалення рішень, де кількісні показники починають домінувати над змістовною оцінкою культурної цінності проєктів. За цих обставин фінансування проєктів у галузі культури може бути підпорядковане логіці популярності, отриманню короткострокових результатів, на шкоду довготривалим вкладенням у розвиток високого мистецтва і культурної ідентичності. Значні ризики такі новації складають для так званих «нішевих» напрямів мистецтва, орієнтованих на вузьку цільову аудиторію, але продукт яких має високу культурну цінність. Орієнтація на координацію культурної політики з інтересами широких кіл громадськості завдяки цифровій відкритості може спричинити зменшення масштабів державної підтримки таких напрямів культурної діяльності та зниження культурного розмаїття.

Однак цифровізація відкриває нові перспективи розвитку культурних індустрій завдяки розширенню можливостей монетизації культурного продукту з використанням цифрових сервісів дистрибуції. У минулому авторські винагороди були чітко пов'язані з фізичним тиражем або відвідуваністю культурних подій. У цифровому середовищі для

митців та власників культурного продукту доступні інші канали отримання доходу, такі як плата за перегляди, підписки, мікроплатежі, підтримка через платформи типу Patreon. Перевагою цих каналів отримання доходу є те, що вони не вимагають посередництва, а отже власник культурного продукту має можливість отримати більше коштів. Розвиток цифрових каналів дистрибуції культурного продукту важливий також з погляду рівня залученості громадськості до фінансової підтримки культури, хоча й слід визначити, що така підтримка має непостійний характер й не може замінити більш стабільні канали надходження фінансування культурних ініціатив.

Проте цифрові канали монетизації культурного продукту створюють значну залежність від алгоритмів платформ, цифрових бар'єрів доступу та проблем авторського права. Також недостатньо врегульованим у правовій базі є питання захисту авторського права, розподілу доходів від монетизації культурного продукту між його творцями та цифровими платформами дистрибуції. Значна частина фінансових потоків у сфері культури в цифровому просторі контролюється великими глобальними компаніями, які диктують умови монетизації контенту, розподілу прибутку, алгоритмічного просування. Це звужує можливості незалежних творців і культурних інституцій впливати на умови фінансової взаємодії. Тому важливо забезпечити адаптацію нормативної бази до умов цифровізації культурної сфери, яка б забезпечувала баланс між інтересами авторів культурного продукту, його споживачів та цифрових платформ, а також передбачала наявність механізмів підтримки для забезпечення культурного плюралізму в умовах цифрової конкуренції.

У цифрову епоху змінюється природа інституцій культури. Традиційні інституції галузі культури — музеї, театри, бібліотеки — поступово інтегрують цифрові практики як в організацію власної діяльності, так при побудові комунікацій з аудиторією. У процесі трансформації мережі інституцій культури з'являються нові інституційні форми — цифрові культурні хаби, віртуальні архіви, інтерактивні платформи віртуальної реальності, онлайн-галереї, які діють поза межами фізичного простору. Для прикладу, UFDA (Український фонд цифрового мистецтва) — інноваційна цифрова платформа, покликана забезпечити збереження української художньої спадщини шляхом токенизації та прямого фінансового зв'язку між аудиторією і авторами. UFDA реалізує унікальну стратегію, що поєднує передові технології цифрового оцифрування (DLCT), блокчейн і NFT-ритейл із соціально відповідальною моделлю, адже кошти від продажу творів мистецтва спрямовуються на підтримку Збройних сил України. Для створення цифрових копій високої якості UFDA використовує технологію Digital Light Capture Technology (DLCT) — механізм фотофіксації у надвисокій роздільності з максимальною передачею кольору, що робить відтворення мазків, фактур і кольорових переходів максимально точним. Отримані цифрові зображення конвертуються у Digital Originals — цифрові оригінали, які потім реєструються як NFT у блокчейні [10].

Діяльність новітніх цифрових інституцій культури, попри вагомий креативний потенціал, значною мірою залежить від наявності гнучких схем фінансування. Виникає потреба у новітніх фінансових інструментах, здатних враховувати специфіку цифрових продуктів, гнучкість їх життєвого циклу, швидкість змін технологічного середовища та нестабільність доходів. Зокрема, у UFDA функціонують NFT-ринки творів мистецтва у двох режимах: через аукціони та через механізм фіксованої ціни, коли покупець має можливість придбати NFT автоматично, під'єднавши криптогаманець. Токени можна купувати за ETH або USDC з відзначенням прав власності та долученням художника до процесу через метадані токenu [11].

У контексті адаптації фінансових моделей функціонування культури до вимог цифрової трансформації важливу роль має підтримка від міжнародних програм і фондів, на кшталт «Креативна Європа», Фонд інновацій ЮНЕСКО, платформи підтримки цифрових проєктів від Глобального цифрового договору ООН. Вони стимулюють розвиток цифрової трансформації у гуманітарній сфері, фінансують інноваційні проєкти, які інтегрують мистецтво й технології, а також мають виражений соціальний ефект. Ця підтримка стає каталізатором розроблення інноваційних моделей фінансування проєктів культурного розвитку, сприяє транскордонній культурній кооперації. Водночас доступ до ресурсів міжнародних програм і фондів передбачає високі вимоги до управлінської компетентності ініціаторів культурного проєкту, цифрової грамотності та проектного менеджменту, що може стати бар'єром для залучення такого фінансування для менш підготовлених учасників культурного процесу.

Отже, цифрова трансформація також актуалізує проблему фінансової нерівності в культурній сфері. Цифрові технології потенційно розширюють доступ до ресурсів, але на практиці можуть поглиблювати наявні диспропорції, зокрема між великими містами і периферійними громадами, між належно забезпеченими інституціями та дрібними незалежними культурними ініціативами, між професіоналами й аматорами. Причинами цього є нерівний доступ до інтернету, дефіцит цифрових навичок, недостатнє технічне оснащення, відсутність стабільного фінансування розвитку цифрових компетенцій. Тому в умовах цифрової трансформації існує необхідність не тільки модернізації процедур та каналів надання фінансової підтримки культурним ініціативам, але й вкладання коштів у розвиток людського капіталу у сфері культури, а саме підготовка фахівців, здатних працювати на перетині культури, фінансів і технологій, формування навичок цифрової грамотності серед авторів культурного продукту, підвищення спроможності культурних інституцій до адаптації у швидкозмінному середовищі.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Таким чином, цифрова трансформація суттєво змінює парадигму фінансування культури, зумовлює еволюцію не лише технічних засобів залучення та розподілу коштів, а й зміну ролей, функцій і характеру взаємин між основними учасниками культурного процесу. Відбувається перехід від централізованої, ієрархічної, базованої на бюджетних ресурсах моделі фінансування культури до поліцентричних, гнучких і змішаних форм фінансової підтримки культурних ініціатив, де ключову роль відіграє взаємодія держави, громадянського суспільства, ринку та цифрових платформ.

Цифрова трансформація фінансування культури сприяє зміщенню фокусу з пасивного отримання фінансування для реалізації функціональних повноважень (так званого освоєння коштів) до активного управління фінансовими потоками, стратегічного мислення та підприємницької активності інституцій культури. Нові цифрові інструменти у галузі культури — від аналітики споживачів культурного продукту до цифрового маркетингу і персоналізованих моделей монетизації — відкривають нові перспективи для ефективного управління культурними проєктами й залучення додаткового фінансування культурних ініціатив, але водночас вимагають від кадрового складу інституцій культури високого рівня управлінських компетенцій, фінансових і технологічних знань. Отож, цифрові трансформації змінюють не лише механізми фінансування культури, а й тип професіоналізму, необхідного для її сталого розвитку.

Отож, цифрова трансформація розширює можливості для доступу до культурного продукту, залучення фінансових ресурсів для розвитку галузі культури. Водночас, вона залишає відкритим питання про те, яка саме культура буде підтримана, ким і за яких умов. Утвердження комерційно орієнтованих схем фінансування культурних ініціатив,

домінування алгоритмів цифрових платформ та популяризація швидкоспоживаного культурного контенту можуть спричинити маргіналізацію неконвенційних форм мистецтва, звуження культурного різноманіття. Тому завданням культурної політики держави має стати забезпечення не лише фінансової сталості галузі культури, а й ідейної різноманітності, відкритості та інклюзивності культурного простору в цифрову добу. Системної відповіді вимагають такі виклики цифрової трансформації культури, як забезпечення справедливого доступу культурних ініціатив до ресурсів, правовий захист культурної спадщини в цифровому середовищі, розвиток нових інституцій підтримки, нормативне регулювання цифрових фінансових потоків у культурній сфері.

У перспективі розвиток моделі фінансування галузі культури в цифрову епоху вимагатиме переходу до інтегрованого бачення, де цифрові інструменти є не самоціллю, а засобом підсилення культурної участі, творчої автономії та згуртованості суспільства у контексті сприяння розвитку національної культури. Саме в такій парадигмі цифрова трансформація зможе стати не лише технологічною зміною, а імпульсом для відновлення просвітницької та цивілізаційної місії культури у житті суспільства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Копил О. Досвід європейських країн щодо інвестування в культуру та можливості імплементації для України. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. 2021. № 1 (2). С. 13-22. URL: <http://econvisnyk.dstu.dp.ua/article/view/232541>
2. Горин В. П., Коваль С. Л. Проблеми ефективності та вектори модернізації фінансової політики у галузі культури. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 20. С. 17-23. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45762>
3. Кічурчак М. Оцінка бюджетного фінансування сфери культури України на субнаціональному рівні в контексті сталого розвитку. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2020. № 4 (35). С. 230-237. <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3087>
4. Волинець В. Цифрові технології у сфері культури: теоретизація проблеми цифрових даних і культурної спадщини. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*. 2021. Т. 4. № 2. С. 195-205. <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/247481/244942>
5. Антіпіна І. Музична спадщина України в епоху цифрових технологій: тенденції та інновації. *Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського*. 2024. № 4 (65). С. 7-24. URL: [https://doi.org/10.31318/2414-052X.4\(65\).2024.324587](https://doi.org/10.31318/2414-052X.4(65).2024.324587)
6. Ruohonen J., Timmers P. Early Perspectives on the Digital Europe Programme. arXiv. 2024. URL: <https://arxiv.org/pdf/1902.02480>
7. Горин В. П. Зарубіжний досвід державного фінансового забезпечення виробництва культурних благ: висновки для України. *Світ фінансів*. 2009. № 2 (19). С. 155-160. URL: <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/10871/1/19-155.pdf>
8. Лозова О. Фінансування сфери культури: зарубіжний досвід. *Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення*. 2024. № 9. С. 77-83. URL: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-77-83>
9. Creative Industries Talks #13. Спільнокосшт культурних проєктів. URL: <https://www.prostir.ua/event/creative-industries-talks-13-spilnokosht-kulturnyh-proektiv/>
10. Найбільший український фонд оцифрованого мистецтва. URL: <https://u-f-d-a.org/>
11. Надзвичайна оповідь UFDA: Бережімо культурну спадщину для наступних поколінь – Радіо Максимум. URL: <https://artmisto.net/content/nadihayucha-istoriya-ufda-zberezhemo-mistectvo-dlya-maybutnih-pokolin-radio-maksimum/>

Volodymyr Horyn

Doctor of Economic Sciences, Professor
Professor of S.I. Yuriy Department of Finance
West Ukrainian National University
Ternopil, Ukraine
ORCID ID: 0000-0002-6048-8330
e-mail: v.horyn@wunu.edu.ua

Ihor Yuzyiuk

PhD Student
West Ukrainian National University
Ternopil, Ukraine
ORCID ID: 0009-0007-8897-5855
e-mail: i.yuzyiuk@wunu.edu.ua

THE IMPACT OF DIGITAL TRANSFORMATION ON CULTURAL FUNDING

Abstract. The article reveals the impact of digital transformation on cultural funding in the context of profound socio-economic and institutional changes. The authors argue that the digitisation of culture goes beyond the introduction of technological innovations and requires a rethinking of the logic of financing cultural processes, in particular through the transformation of sources, channels, and mechanisms for the receipt and distribution of financial resources. It has been found that the strengthening of the role of digital platforms in the production, distribution, and monetisation of cultural products leads to the emergence of new areas of financial interaction in the cultural sector. The article highlights the promising prospects of innovative channels for financing culture, such as electronic payments, crowdfunding, and NFT technologies, and examines the case of UFDA as an example of the implementation of blockchain solutions in financing artistic initiatives. The article emphasises that in the current environment, there is a paradigm shift in cultural financing from a centralised to a polycentric model, in which the public, business, and international organisations play an active role in attracting financial resources for cultural initiatives. It notes the opportunities for financing culture that are opening up thanks to digital services: expanded access to financial resources, diversification of funding channels, and increased financial autonomy for cultural institutions. At the same time, it highlights the risks of digital inequality, marginalisation of niche art forms, and loss of control over cultural content by artists and local communities. Special attention was paid to the challenges of formalising the assessment of the artistic value of projects and the dominance of algorithmic logic in the digital space. It was argued that digital transformation is changing not only the financial infrastructure of culture, but also the requirements for interdisciplinary professional competencies and digital literacy of initiators and managers of cultural initiatives. It is proposed to consider digital tools not as a self-sufficient factor of modernisation, but as a means of supporting inclusiveness, cultural diversity, and the sustainable functioning of cultural institutions for the harmonious entry of the cultural sphere into the digital age.

Keywords: digital transformation; cultural funding; crowdfunding; digital platforms; cultural initiatives; monetisation of cultural products; digital inequality.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Kopyl, O. (2021). Experience of European countries in cultural investment and possibilities of implementation in Ukraine. *Economic Bulletin of the Dniprovsk State Technical University*, (1), 13–22. <http://econvisnyk.dstu.dp.ua/article/view/232541> (in Ukrainian).
2. Horyn, V. P., & Koval, S. L. (2022). Efficiency challenges and modernization vectors of fiscal policy in the cultural sector. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, (20), 17–23. <https://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45762> (in Ukrainian).
3. Kichurchak, M. (2020). Evaluation of cultural sector budget financing at the subnational level in the context of sustainable development. *Financial and Credit Activity: Problems of Theory and Practice*, 4(35), 230–237. <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/3087> (in Ukrainian).
4. Volynets, V. (2021). Digital technologies in the cultural sector: Theorizing the issue of digital data and cultural heritage. *Digital Platform: Information Technologies in Sociocultural Sphere*, 4(2), 195–205. <http://infotech-soccult.knukim.edu.ua/article/view/247481/244942> (in Ukrainian).
5. Antipina, I. (2024). Ukraine's musical heritage in the digital age: Trends and innovations. *Journal of the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine*, 4(65), 7–24. [https://doi.org/10.31318/2414-052X.4\(65\).2024.324587](https://doi.org/10.31318/2414-052X.4(65).2024.324587) (in Ukrainian).

6. Ruohonen, J., & Timmers, P. (2024). Early perspectives on the Digital Europe Programme. arXiv. <https://arxiv.org/pdf/1902.02480> (in English).
7. Horyn, V. P. (2009). Foreign experience of public financial support for cultural goods production: Lessons for Ukraine. *The world of finance*, (2), 155–160. <https://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/10871/1/19-155.pdf> (in Ukrainian).
8. Lozova, O. (2024). Cultural sector financing: Foreign experience. *Public administration: concepts, paradigm, development, improvement*, (9), 77–83. <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2024-9-77-83> (in Ukrainian).
9. Prostir.ua. (2020). Creative Industries Talks #13: Crowdfunding of cultural projects. <https://www.prostir.ua/event/creative-industries-talks-13-spilnocosht-kulturnyh-proektiv/> (in Ukrainian).
10. UFDA. (2025). The largest Ukrainian fund of digitized art. <https://u-f-d-a.org/> (in Ukrainian).
11. Radio Maximum. (n.d.). UFDA's inspiring story: Let's preserve cultural heritage for future generations. <https://artmisto.net/content/nadihayucha-istoriya-ufda-zberezhe-mo-mistectvo-dlya-maybutnih-pokolin-radio-maksimum/> (in Ukrainian).

Стаття надійшла до редакції 16.06.25

Рецензовано 01.07.25

Опубліковано 14.07.2025 р.

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.